

OLAF tyrimai rodo, kad su sukčiavimu ir pažeidimais susiję daugiau kaip 1,2 mlrd. EUR

2023 m. Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) tyrimais nustatyta, kad turėtų būti susigrąžinta daugiau kaip 1 mlrd. EUR netinkamai panaudotų ES mokesčių mokėtojų pinigų. OLAF tyrėjai aptiko, kad ketinta neteisėtai išleisti dar 209 mln. EUR, ir baigė nagrinėti 265 bylas. Šiandien paskelbtoje 2023 m. OLAF ataskaitoje apžvelgiami pagrindiniai praėjusių metų OLAF veiklos rezultatai, bylos, tendencijos ir operacijos.

Be ES lėšų, kurios atsidūrė netinkamose rankose, OLAF sekė kontrabandininkų, klastotojų ir sukčiautojų muitų srityje pėdsakais, padėjo užtikrinti ES prekybos apsaugos priemonių ir Ukrainai remti skirtų sankcijų vykdymą bei toliau plėtojo kintančių sukčiavimo modelių prevencijos ir kovos su jais priemones. OLAF taip pat tyrė įtarimus dėl ES institucijų darbuotojų ir narių netinkamo elgesio.

2023 m. OLAF tiriamosios veiklos rezultatai:

- OLAF rekomendavo į ES biudžetą **susigrąžinti 1,04 mlrd. EUR**;
- OLAF **užkirto kelią 209,4 mln. EUR** ES biudžeto lėšų **netinkamam panaudojimui**;
- OLAF užbaigė **265 tyrimus** ir pateikė **309 rekomendacijas** dėl tolesnių veiksmų atitinkamoms nacionalinėms ir ES institucijoms;
- OLAF ekspertams atliktus **1178 preliminarių analizių**, tarnyba pradėjo **190 naujų tyrimų**;
- OLAF Europos prokuratūrai pranešė apie **79 galimų nusikalstamų veikų atvejus**.

OLAF generalinis direktorius Ville Itälä teigė: „2023 m. kovota su sukčiavimu visais frontais. Šioje ataskaitoje pateikiama daug bylų pavyzdžių, kai OLAF ir partneriai bendromis jėgomis padėjo apsaugoti ES finansinius interesus, piliečius, ekonomiką ir teisinę valstybę.“

OLAF ne tik naudojasi įgaliojimu vykdyti nepriklausomus tyrimus, bet ir atlieka svarbų vaidmenį formuojant politiką – 2023 m. OLAF koordinavo naują Europos Komisijos kovos su sukčiavimu strategijos įgyvendinimo veiksmų planą. Esame įsitikinę, kad prevencija išlieka veiksmingiausia kovos su sukčiavimu priemone.

Ši ataskaita skelbiama OLAF minint 25 metų sukaktį. Per šį laikotarpį OLAF atsekė milijardus eurų, kurie kitu atveju būtų prarasti dėl sukčiavimo ir pažeidimų. Svarbu pabrėžti, kad nė vienas ataskaitoje nurodytas ar pastarųjų 25 metų laimėjimas nebūtų

pasiektas be OLAF darbuotojų pastangų. Mūsų vertingiausias turtas yra mūsų tyrėjai, IT specialistai, kriminalistai, duomenų analitikai, teisininkai, teisės ir politikos specialistai."

OLAF tikrino įtarimus dėl slaptų susitarimų, manipuliacijų per viešųjų pirkimų procedūras, interesų konfliktų ir išpūstų sąskaitų faktūrų. Tarnyba vėl konstatavo stiprėjančią tendenciją sukčiauti ir daryti pažeidimus skaitmeninėmis priemonėmis. Tyrimus, kuriais siekė apsaugoti ES mokesčių mokėtojų pinigus, OLAF vykdė visose ES išlaidų srityse – nuo regioninio finansavimo iki žemės ūkio ir mokslinių tyrimų. OLAF tyrimus vykdė visose ES valstybėse narėse ir trečiojoje šalyse.

Kalbant apie muitus, OLAF nustatė bandymus piktnaudžiauti muitinio tranzito procedūromis, vengti antidempingo muitų, klastoti kilmę ir sumažinti prekių vertę. OLAF taip pat dirbo su partneriais, kad sustabdytų prekybą įvairiomis neteisėtomis prekėmis: suklastotais vaistais, puse milijono suklastotų ir potencialiai pavojingų žaislų, 6 mln. litrų neteisėto vyno, alaus ir spiritinių gėrimų, tūkstančiais tonų neteisėtų atliekų. 2023 m. Jungtinės Tautos ir Pasaulio muitinių organizacija įteikė OLAF tarptautinį apdovanojimą už darbą kovojant su neteisėta prekyba klimatui kenksmingomis fluorintomis dujomis.

Be to, praėjusiais metais OLAF užbaigė 44 tyrimą dėl neteisėto ES institucijų darbuotojų ar narių elgesio. Šie tyrimai užtikrina, kad kiekvienas laikytųsi aukščiausių elgesio standartų, kaip to teisėtai tikisi ES piliečiai, ir padėtų apsaugoti visos ES reputaciją.

OLAF glaudžiai bendradarbiauja su partneriais kitose ES organizacijose, ES valstybių narių ir trečiųjų šalių nacionalinėse institucijose ir tarptautinėse organizacijose. Labai svarbu sujungti visus taškus, nes sukčiavimas peržengia sienas ir jurisdikcijas. OLAF partnerių tinklas siekia visus pasaulio kampelius ir kasmet plečiasi – 2023 m. pasirašyti nauji susitarimai su JAV bei Ukrainos valdžios institucijomis ir su Pasaulio banko grupe.

2023 m. OLAF ataskaita pateikiama [OLAF interneto svetainėje](#). Ji prieinama kaip sąveiki visa versija ir kaip trumpa versija.

OLAF uždaviniai, įgaliojimai ir kompetencija

OLAF uždaviniai yra nustatyti, tirti ir nutraukti su ES lėšomis susijusį sukčiavimą.

Savo uždavinius OLAF vykdo:

- atlikdama nepriklausomus su ES lėšomis susijusio sukčiavimo ir korupcijos atvejų tyrimus, kad visi ES mokesčių mokėtojų pinigai būtų naudojami projektams, galintiems sukurti darbo vietų Europoje ir paskatinti jos ekonomikos augimą,
- tirdama sunkius ES institucijų darbuotojų ir narių nusižengimus ir taip padėdama didinti piliečių pasitikėjimą ES institucijomis,
- formuodama patikimą ES kovos su sukčiavimu politiką.

Kadangi OLAF tyrimai nepriklausomi, ji gali tirti sukčiavimo, korupcijos atvejus ir kitus ES finansiniams interesams kenkiančius nusikaltimus, susijusius su:

- visomis ES išlaidomis – pagrindinės išlaidų kategorijos yra struktūriniai fondai, žemės ūkio politika ir kaimo plėtros fondai, tiesioginės išlaidos ir išorės pagalba;
- kai kurių sričių ES pajamomis, daugiausia muitais;
- įtarimais dėl sunkių ES institucijų darbuotojų ir narių nusižengimų.

OLAF užbaigus tyrimą, kompetentingos ES ir nacionalinės institucijos turi išnagrinėti OLAF rekomendacijas ir priimti sprendimus dėl tolesnių veiksmų. Laikoma, kad visi susiję asmenys yra nekalti, kol jų kaltė neįrodyta kompetentingame nacionaliniame arba ES teisme.

Daugiau informacijos gali suteikti:

Kirill GELMI
Atstovas spaudai
Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF)
Tel. +32 2 29 88146
E. paštas: olaf-media@ec.europa.eu
<https://anti-fraud.ec.europa.eu>

 [@EUAntiFraud](https://twitter.com/EUAntiFraud)

 [European Anti-Fraud Office](https://www.linkedin.com/company/european-anti-fraud-office/)

Theresa ZAHRA
Atstovo spaudai pavaduotoja
Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF)
+32 2 29 57270
olaf-media@ec.europa.eu
<https://anti-fraud.ec.europa.eu>

 [@EUAntiFraud](https://twitter.com/EUAntiFraud)

 [European Anti-Fraud Office](https://www.linkedin.com/company/european-anti-fraud-office/)